

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
(повна назва підрозділу)

Кафедра прикладної лінгвістики
(повна назва кафедри)

Код РНПД **О74425**

Теорія і практика науково-технічного перекладу

Theory and practice of scientific and technical translation

рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

тип дисципліни **обов'язкова**
обов'язкова/вибіркова

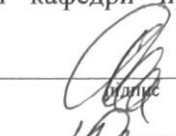
мова(и) викладання **англійська**
українська/англійська

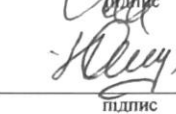
Робоча програма навчальної дисципліни «*Теорія і практика науково-технічного перекладу*» є однією із складових комплексної підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 03 Гуманітарні науки спеціальності 035 «Філологія», спеціалізація 035.10 «Прикладна лінгвістика» освітня програма «ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА».

"13" грудня 2021 року. - 18 с.

Розробники:

кандидат філологічних наук, доцент, професор НУК кафедри прикладної лінгвістики **Філіппова Ніна Михайлівна** та старший викладач кафедри прикладної лінгвістики **Шаманова Наталія Євгенівна**.

Ніні Філіппова

Наталія Шаманова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Теорія і практика науково-технічного перекладу*» узгоджено з гарантом освітньої програми
Гарант освітньої програми «Прикладна лінгвістика»,
канд.філол.наук, ст.викл. каф. прикладної лінгвістики Олена Щербак

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Теорія і практика науково-технічного перекладу*» розглянуто на засіданні кафедри назва кафедри
Протокол № 6 від «28» грудня 2021 р.

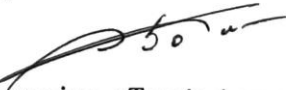
Завідувач кафедри

Ніна Філіппова

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Теорія і практика науково-технічного перекладу*» розглянуто Науково-методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту

Протокол № 6 від «14» січня 2022 р.

Голова

Олег Бобіна

Проект робочої програми навчальної дисципліни «*Теорія і практика науково-технічного перекладу*» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

Андрій Лабарткава

Робоча програма навчальної дисципліни «*Теорія і практика науково-технічного перекладу*» затверджено Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 1 від «26» січня 2022 р.

Голова НМР НУК

Євгеній Трушляков

© НУК, 2021

© Ніні Філіппова, Наталія Шаманова

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	5
4. Очікувані результати навчання	5
5. Програма навчальної дисципліни	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування.....	12
7. Форми поточного та підсумкового контролю	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання	15
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.....	17
10. Рекомендовані джерела інформації	18

ВСТУП

Анотація

Вивчення обов'язкової навчальної дисципліни «Теорія і практика науково-технічного перекладу» передбачено освітньо-професійною програмою «Прикладна лінгвістика» і підготовку першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 «Філологія» за спеціалізацією 035.10 «Прикладна лінгвістика».

Ця дисципліна спрямована на вивчення базових перекладацьких теорій та понять і передбачає набуття практичних навичок та вмінь при перекладі різних науково-технічних текстів. Лекційна частина курсу спрямована на створення теоретичної бази для пошуку найбільш вдалих перекладацьких рішень та способів перекладу текстів різних жанрів та стилів. Практичні заняття з дисципліни сприяють формуванню необхідних навичок обробки тексту в процесі перекладу та використання перекладацьких стратегій при виконанні письмового перекладу спеціальних технічних текстів.

Ключові слова: *науково-технічний переклад, перекладацькі рішення, практичні навички перекладу.*

Abstract

The compulsory discipline «Theory and practice of scientific and technical translation» is provided by the educational and professional training programme «Applied linguistics» of the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 035 «Philology» in the speciality 035.10 «Applied linguistics».

This discipline focuses on studying the basic theories and concepts of translation and provides practical skills for handling a variety of scientific and technical texts. The lectures are aimed at forming theoretical basis for the most appropriate translation solutions relating to the texts of different genres and styles. The practical part of the discipline focuses on implementing the basic translation strategies in order to produce special technical written texts.

Key words: *scientific and technical translation, translation solutions, practical translation skills.*

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <i>03 Гуманітарні науки</i>	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		3-й	3-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету	Спеціальність <i>035 Філологія</i> Спеціалізація <i>035.10 Прикладна лінгвістика</i> Освітня програма <i>Прикладна лінгвістика</i>	Семестр	
		5-й, 6-й	5-й, 6-й
		Лекцій	
		30 год.	12 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	12 год.
Загальна кількість годин денна – 180	Освітній рівень: перший(бакалаврський)	Лабораторні	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи студента – 4;	Освітній рівень: перший(бакалаврський)	Самостійна робота	
		120 год.	156 год.
		Вид контролю: залік, екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика науково-технічного перекладу» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

ЗК 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 14. Уміння дотримуватися етики офіційного спілкування.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 16. Уміння розробляти електронні словники галузевої термінології, словники-мінімуми навчальної дисципліни; реєстри слів, статті електронних енциклопедій.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною «Теорія і практика науково-технічного перекладу» є попереднє опанування таких дисциплін, як: «Англійська мова», «Сучасна українська мова». Ця дисципліна має перспективний зв'язок із дисциплінами та їх розділами: «Лексикологія англійської мови», «Стилістика англійської мови».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори зарубіжної художньої літератури,

визначати їхню специфіку і місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

5. Програма навчальної дисципліни

5.1. ЛЕКЦІЇ

Викладач: к.філол.н, проф. НУК Філіппова Н. М.

Модуль 1. Основні поняття теорії перекладу.

Змістовий модуль 1. Системний підхід до вивчення перекладу.

Тема 1. Перекладознавство як наукова дисципліна.

Місце перекладознавства серед мовознавчих дисциплін. Переклад - мистецтво чи наука? Передумови виникнення теорії перекладу. Об'єкт і предмет перекладознавства. Сучасне розуміння поняття "перекладознавство".

Література [1] стор. 5 - 46; [8] стор. 9 - 53.

Тема 2. Еквівалентність і адекватність як базові поняття перекладознавства.

Теорія рівнів еквівалентності: еквівалент, варіантний відповідник. Специфіка перекладного еквівалента у науково-технічному перекладі. Види контекстів. Адекватність як основна стратегія перекладу спеціальних текстів.

Інформаційна структура висловлювання і формально-граматична структура речення. Синтаксичний аналіз тексту: виділення головних (підмета, присудка) і другорядних членів речення (додатка, означення, обставин).

Література [1] стор. 50 - 74 ; [6] стор. - 10 - 45; [8] стор. 53 - 69.

Тема 3. Одиниці перекладу.

Можливості членування тексту перекладу. Слово як одиниця перекладу. Речення як одиниця перекладу. Текст як одиниця перекладу. Правила виділення одиниць перекладу.

Література [1] стор. 174 - 191; [8] стор. 95 - 109.

Тема 4. Моделі перекладу.

Поняття "модель перекладу". Основні етапи процесу перекладу. Моделі перекладу: комунікативна модель перекладу, денотативна модель перекладу, трансформаційна модель перекладу, семантична модель перекладу, ситуативна модель перекладу.

Змістовий модуль 2. Перекладацькі стратегії

Тема 5. Типологія перекладів.

Критерії визначення видів перекладів. Необхідність типологізації перекладів. Основні види перекладів. Практичне використання знань про типи перекладів.

Переклад художніх творів, поезій, спеціальних текстів, нормативних документів. Юридична відповідальність перекладача за точну відповідність тексту оригіналу і тексту перекладу.

Література [1] стор. 46 – 51.

Тема 6. Експеримент у перекладознавстві.

Аналіз експериментальних методик порівняння тексту оригіналу і тексту перекладу.

Література [6] стор. 69 – 81.

Тема 7. Переклад як прикладна лінгвістична проблема.

Переклад як акт міжмовної комунікації. Переклад як когнітивна проблема. Переклад як канал міжнародного обміну науково-технічної інформації. Переклад як один з основних джерел створення нових термінів. Переклад як інформаційна послуга.

Література [2] стор. 7 - 26; стор. 48 - 81.

Круглий стіл «Сучасні проблеми перекладознавства».

Модуль 2.

Змістовий модуль 3. Переклад як процес міжмовної трансформації: особливості науково-технічного обміну інформацією.

Тема 8. Особливості науково-технічного функціонального стилю.

Поняття "стиль", "жанр". Англomовний спеціальний текст як джерело науково-технічної інформації у глобальному інформаційному просторі. Об'єктивність, логічність, системність -

основні характеристики науково-технічного тексту. Граматичні, лексичні, стилістичні ознаки науково-технічного тексту. порівняння процесу перекладу художніх і спеціальних текстів.
Література [1] стор. 74 - 174; [3] стор. 54 - 62; [4] стор. 21 - 28, 57 - 131, 133 - 137; [6] стор. 130-143.

Тема 9. Історія становлення англомовного наукового стилю.

Передумови появи англомовного наукового стилю. Періоди становлення англомовного наукового наукового стилю.

Тема 10. Граматичні, лексичні, стилістичні, прагматичні особливості перекладу як процесу міжмовної комунікації.

Лінгвістичні характеристики композиційно-прагматичних сегментів речення. Специфіка граматичної і лексичної системи з точки зору перекладу.

Перекладацькі трансформації. Причини необхідності використання перекладацьких трансформацій в процесі перекладу. Класифікації перекладацьких трансформацій.

Література [1] стор. 143 - 169; [6] стор. 81 - 122, 166 - 185; [8] стор. 139 – 145.

Тема 11. Лексичні перекладацькі трансформації.

Транскрипція. Транслітерація. Генералізація. Конкретизація. Безперекладна передача значення. Перекладацький коментар.

Література [1] стор. 191 - 232; [6] стор. 45 - 61; [8] стор. 142 - 161.

Тема 12. Типологізація особливостей науково-технічного перекладу.

Література [9].

Тема 13. Лексичні закономірності перекладу загальнонавчаних слів в науково-технічному тексті.

Специфіка перекладного еквівалента у науково-технічному перекладі: термінологізація англійської лексики у процесі перекладу, спеціалізація, деінтернаціоналізація загальнонаукової інтернаціональної лексики, стилістична нейтралізація стилістично-маркованих мовних засобів, лексична уніфікація, експлікація імпліцитності.

Література [5] стор. 3 - 73.

Тема 14. Типологія науково-технічних текстів.

Критерії визначення типів текстів. Необхідність типологізації перекладів. Жанрова диференціації науково-технічних текстів.

Література [5], [9].

Круглий стіл «Термінологічне планування як категорія мовної політики».

5.2. ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Викладач: ст. викладач Шаманова Н. Є.

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Граматичні труднощі науково-технічного перекладу.

Тема 1. Переклад присудка.

Часові форми дієслова. Узгодження часових форм. Переклад форми наказового способу дієслова в інструкціях та вказівках. 3-ри способи перекладу аналітичних форм наказового способу. Форми пасивного інфінітива дієслова. Особливості перекладу пасивного інфінітиву у складі модального дієслівного присудка. Переклад форм непрямих способів дієслова. Переклад складного номінативного присудка. Переклад складного модального присудка з must, have to і should. Складні модельні присудки з may, might, can і could. Особливості перекладу присудку, вираженого сполученням might з перфектним інфінітивом. Переклад складного модального присудка з will, would, need і ought to. Складний модальний присудок з to be to. Переклад фразеологічного присудка. Переклад інвертованого присудка. Переклад підрядного присудкового речення.

Література [1] стор. 15 - 70; [3] стор. 36 - 44; [4] стор. 6 - 11.

Тема 2. Переклад підмета.

Формальний підмет *there*. Підмет, виражений займенником *one* та способи його перекладу. Займенник *it* у функції підмета. Анафоричні займенники *this/that, these/those*. Займенник-замінник *one* у функції підмета. Неозначено-особовий підмет, виражений особовими займенниками *we, you і they*. Переклад герундія у функції підмета. Переклад інфінітиву в функції підмета. Способи перекладу простих форм інфінітиву. Переклад групового підмета. Переклад розщепленого підмета. Переклад імпліцитного підмета. Особливості перекладу підрядних підметових речень, які вводяться сполучниками *that, if/whether*, сполучними словами *who, which, how, where, why, when*.

Література [1] стор. 70 - 100; [3] стор. 45 - 50; [4] стор. 11 - 14.

Тема 3. Переклад додатка.

Формальний додаток *one* та формальний додаток *it*. Займенник-замінник *one* та *that/those, these*. Інфінітив у функції додатка. Об'єктний предикативний інфінітивний зворот. Об'єктний предикативний дієприкметниковий зворот. Герундій у функції додатка. Переклад у функції додатка. Переклад інвертованого додатка та підрядного додаткового речення.

Література [1] стор. 100 - 114; [3] стор. 50 - 58; [4] стор. 15 - 19.

Тема 4. Переклад обставин.

Способи перекладу англійських прислівників на -*ly* у функції обставини. Інфінітив у функції обставини мети, наслідку та ступеня. Переклад дієприкметника I та дієприкметникового звороту. Дієприкметник II і дієприкметниковий зворот. Переклад герундія та герундіального звороту у функції обставини. Інвертована обставина. Переклад абсолютних конструкцій з дієприкметниками I та II. Адекватний спосіб перекладу абсолютної номінативної конструкції у функції обставини. Переклад еліптичних підрядних речень та підрядних обставинних речень.

Література [1] стор. 122 - 159; [3] стор. 58 - 69; [4] стор. 22 - 24.

Тема 5. Переклад означення.

Переклад неозначеного та означеного артикля. Переклад прикметників правостороннього означення та прикметників з суфіксами *-able/-ible*. Іменник як лівостороннє означення. Способи перекладу інфінітива у функції означення та інфінітивної конструкції з прийменником *for*. Переклад герундія. Дієприкметник I та дієприкметниковий зворот. Дієприкметник II та відповідний дієприкметниковий зворот. Переклад конструкції «дієприкметник/прикметник + інфінітив». Способи перекладу прикінцевої прикладки та підрядного означувального речення.

Література [1] стор. 160 - 193; [3] стор. 70 - 79; [4] стор. 24 - 27.

Тема 6. Передача значень синтаксичних конструкцій.

Конструкція логічної емпізи. Порядок членів речення та речень. Переклад порівняльних та псевдо порівняльних конструкцій. Види каузативних конструкцій та способи їх перекладу. Герундіальна конструкція. Способи передачі непаралельних однорідних членів речення. Види заперечувальних конструкцій та способи їх перекладу.

Література [1] стор. 194 - 220; [4] стор. 27 - 30.

Тема 7. Морфологічні труднощі перекладу.

Форми числа іменників. Переклад абсолютного генетива та субстантивованих прикметників. Граматична омонімія слів *"one", "that", "to be", "to have", "to do", "to make"* та особливості їх перекладу.

Література [1] стор. 221 - 249; [3] стор. 79 - 88.

МКР № 1.

Модуль 2.

Змістовий модуль 2. Лексичні проблеми науково-технічного перекладу.

Тема 8. Способи перекладу лексичних одиниць.

Дві групи елементів денотативно системи вихідної мови. Словникові відповідники та безеквівалентні одиниці. Переклад неоднозначних слів (вибір варіантного відповідника. Прийом транс кодування при перекладі термінів. Використання калькування або дослівного перекладу. Контекстуальна заміна. Основні прийоми створення контекстуальних заміни: смислова диференціація, конкретизація та генералізація значення слова і антонімічний переклад або формальна негативація. Прийом описового перекладу та вимоги до його застосування.

Визначення слова широкої семантики та застосування лексичної трансформації конкретизації його значення. Використання трансформації генералізації при перекладі загальнонаукового та загально технічного шарів лексичного складу текстів. Додавання та вилучення слова при перекладі як лексичні трансформації, які є виправданими з точки зору адекватності перекладу. Випадки заміни слова однієї частини мови на слово іншої частини мови та доцільність застосування такої лексичної трансформації.

Література [1] стор. 273 - 314.

Тема 9. Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу.

Міжгалузева та внутрішньогалузева омонімія термінів і переклад. Переклад префіксальних термінів. Терміни з префіксами "after-", "co-", "cross", "dis-", "ex-", "extra-", "hetero-", "homo-", "mis-", "multi-", "non-", "over-", "para-", "poly-", "poly-", "post-", "pro-", "quasi-", "self-", "sub-", "un-", "under-".

Література [1] стор. 315 - 363; [2] стор. 225 - 227; [4] стор. 39 - 49.

Тема 10. Переклад суфіксальних термінів.

Терміни з суфіксами "er/or", "-free", "-less", "-like", "-oid", "-ologist.

Література [1] стор. 365 - 382; [4] стор. 61 - 64.

Тема 11. Переклад складних термінів.

Аналіз сполучуваності компонентів у терміні. Переклад багаточленних атрибутивних сполучень. Переклад складних термінів моделі N1+N2, N+PartI+N, Adj+PartI+N, Fdj+Par"II+N, Nom+ParII+N. Переклад складних термінів з антропонімами.

Література [1] стор. 383 - 405; [2] стор. 92 - 112; [4] стор. 65 - 68.

Тема 12. Переклад інтернаціоналізмів та псевдоінтернаціоналізмів.

Лексиколізовані форми множини: Пароніми і переклад. Способи перекладу слів-реалій.

Переклад назв навчальних закладів, факультетів, кафедр. Особливості перекладу назв наукових та технічних установ, підприємств, громадських наукових та технічних організацій. Переклад географічних назв.

Література [1] стор. 408 - 454; [2] стор. 92 - 112; [4] стор. 74 - 76.

Тема 13. Жанрово-стилістичні проблеми перекладу.

Жанрово-стилістичні проблеми науково-технічного перекладу. Врахування особливостей жанру і стилю при перекладі. Переклад сталих необразних фраз. Переклад образної фразеології. Переклад метафоричних термінів. Розмовні елементи в англійських науково-технічних текстах. Особливості вживання англійського особового займенника.

Література [1] стор. 455 - 469; [2] стор. 361 - 370; [4] стор. 82 - 84.

Тема 14. Анотаційний та реферативний переклад.

Види технічного перекладу. Повний письмовий переклад - основна форма технічного

перекладу. Реферативний переклад. Етапи роботи над реферативним перекладом. Анотаційний переклад. Вимоги до складання анотації. Структура анотації та її складові частини. Редагування комп'ютерних перекладів.

Література [1] стор. 250 - 272.

МРК № 2.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с. р.		л	п	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1.								
Змістовий модуль 1. Системний підхід до вивчення перекладу.								
Тема 1. Перекладознавство як наукова дисципліна.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 2. Еквівалентність і адекватність як базові поняття перекладознавства.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 3. Одиниці перекладу.	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 4. Моделі перекладу.	12	2	2	8	10	-	-	10
Змістовий модуль 2. Перекладацькі стратегії								
Тема 5. Типологія перекладів.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 6. Експеримент у перекладознавстві.	12	2	2	8	12	-	2	10
Тема 7. Переклад як прикладна лінгвістична проблема.	12	2	2	8	11	1	-	10
Круглий стіл, МРК № 1.	6	1	1	4	9	1	-	8
Разом за змістовим модулем 1.	90	15	15	60	90	6	6	78
Модуль 2.								
Змістовий модуль 3. Переклад як процес міжмовної трансформації: особливості науково-технічного обміну інформацією.								
Тема 8. Особливості науково-технічного функціонального стилю.	11	2	2	7	12	2	-	10
Тема 9. Історія становлення англомовного наукового стилю.	11	2	2	7	12	-	2	10
Тема 10. Граматичні, лексичні, стилістичні, прагматичні особливості перекладу як процесу міжмовної комунікації.	11	2	2	7	14	2	2	10
Тема 11. Лексичні перекладацькі трансформації.	11	2	2	7	12	-	2	10
Тема 12. Типологізація особливостей науково-технічного перекладу.	12	2	2	8	11	1	-	10
Тема 13. Лексичні закономірності перекладу загальнонавчаних слів в науково-технічному тексті.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 14. Типологія науково-технічних текстів.	12	2	2	8	10	-	-	10
Круглий стіл, МРК № 2.	10	1	1	8	9	1	-	8
Разом за змістовим модулем 2.	90	15	15	60	90	6	6	78
Усього годин	180	30	30	120	180	12	12	156

Теми практичних занять

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна ф.	Заочна ф.
1	Переклад присудка	2	2
2	Переклад підмета	2	
3	Переклад додатка	2	2
4	Переклад обставин	2	
5	Переклад означення	2	
6	Передача значень синтаксичних конструкцій	2	
7	Морфологічні труднощі перекладу	2	1
8	МКР № 1	1	1
9	Способи перекладу лексичних одиниць	2	
10	Науково-технічні терміни та труднощі їх перекладу	2	2
11	Переклад суфіксальних термінів.	2	
12	Переклад складних термінів	2	2
13	Переклад інтернаціоналізмів та псевдоінтернаціоналізмів	2	
14	Жанрово-стилістичні проблеми перекладу.	2	
15	Анотаційний та реферативний переклад	2	1
16	МКР № 2.	1	1
РАЗОМ		30	12

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів:

- Складання глосарію – *1 год./1 заняття*;
- Підготовка до лекцій – *2 год./1 заняття*;
- Підготовка усних відповідей до практичних занять – *1 год./1 заняття* (ДФН); *3 год./1 заняття* (ЗФН);
- Виконання практичних перекладацьких завдань – *2 год./1 заняття* (ДФН); *4 год./1 заняття* (ЗФН);
- Підготовка до круглого столу – *10 год./1 захід*;
- Підготовка до контрольних заходів:

ДФН	ЗФН
МКР – <i>1 год./1 захід</i> ;	МКР – <i>10 год./1 захід</i> ;
Залік – <i>2 год./1 захід</i> ;	Залік – <i>10 год./1 захід</i> ;
Екзамен – <i>3 год./1 захід</i>	Екзамен – <i>21 год./1 захід</i>

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна ф.	Кількість годин заочна ф.
1	Підготовка до лекцій	20	19
2	Підготовка до практичних занять	15	17
3	Виконання перекладу	20	30
4	Складання глосарію	20	20
5	Підготовка до круглого столу	20	20
6	Підготовка модульних контрольних робіт	10	20
7	Підготовка до заліку	12	15
8	Підготовка до екзамену	13	15
РАЗОМ		120	156

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

За джерелом знань:

- словесний метод - пояснення теми;
- наочний метод - ілюстрації (схеми, таблиці) до пояснення тем;
- кейс-метод;
- практичний метод – виконання тренувальних перекладів та редагування компютерних перекладів.

За типом пізнавальної діяльності:

- інформаційно-рецептивний та репродуктивний метод;
- частково-пошуковий;
- дослідницький.

За ступенем керування навчальною діяльністю:

- під керівництвом викладача;
- самостійна робота в групах.

За логікою передачі інформації:

- індуктивний та дедуктивний метод.

Засобами діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування у межах дисципліни є:

- індивідуальне та фронтальне усне опитування;
- виконання перекладу та аналізу речень і текстів;
- тестовий контроль;
- модульні контрольні роботи;
- самоконтроль;
- залік та екзамен.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного заліку (V семестр) та іспиту (VI семестр). У кожного компонента є своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру та виконання самостійної роботи.

Поточний контроль проводиться на кожному лекційному та практичному занятті шляхом індивідуального опитування та за результатами виконання письмових завдань (перекладів та редагування текстів). Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми та набутих практичних навичок під час відповідей та виконання завдань з перекладу та редагування англійських науково-технічних текстів.

Залік та екзамен з дисципліни проводяться в письмовій формі і складається з тестового завдання з лекційного матеріалу та виконання практичного завдання з аналізу перекладацьких трансформацій та редагування комп'ютерного перекладу науково-технічних текстів.

Студент, який отримав протягом семестру 60 балів, за його бажанням може бути звільнений від заліку або екзамену.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Відповіді на лекційних заняттях	Критерії оцінювання
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки
1	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 7 лекцій x 2 бали = 14 балів</i>	

Складання глосарію		Критерії оцінювання
денна ф.	заочна ф.	
11	10	Завдання зроблене повністю та здане вчасно, якісно оформлене
9	7	Завдання зроблене, але є кілька незначних помилок в змісті завдання
6	4	Завдання зроблене, але є значна кількість помилок в змісті завдання; оформлене неналежним чином.
3	1	Завдання зроблене, але є суттєві помилки в його змісті та неякісне оформлення
0	0	Завдання не виконане або тільки розпочато його виконання
<i>Максимальна кількість – денна форма навч. - 11 балів, заочна форма навч. - 10 балів</i>		

Відповіді на круглому столі	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
3	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 5 балів.</i>	

Усні відповіді на практичних заняттях		Критерії оцінювання
ДФН	ЗФН	
2	4	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, містить аргументовані висновки
1,5	3	Відповідь в цілому правильна, доволі повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1	2	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	1	Відповідь частково правильна, містить неточності, не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: ДФН - 7 лекцій x 2 бали = 14 балів, ЗФН – з заняття по 4 бали = 12 балів</i>		

Виконання перекладацьких завдань		Критерії оцінювання
ДФН	ЗФН	
3	6	Перекладацьке завдання виконане у встановлений термін з дотриманням високого рівня адекватності перекладу, мовні і мовленнєві помилки відсутні.
2,5	5	Перекладацьке завдання виконано повністю з дотриманням високого рівня адекватності перекладу, допущено 1-2 неточності у викладі матеріалу
2	4	Перекладацьке завдання виконано повністю з дотриманням непевного рівня адекватності перекладу, допущено до 3 неточностей у викладі матеріалу
1,5	3	Перекладацьке завдання виконано неповністю з низьким рівнем адекватності перекладу, в ряді випадків (до 5-ох) порушено граматичні правила або мовленнєвих норм
1	2	Перекладацьке завдання виконано неповністю з низьким рівнем адекватності перекладу, в більшості випадків допущено помилки різного характеру і порушено методики перекладу або редагування текстів.
		Перекладацьке завдання виконано неповністю з дуже низьким рівнем адекватності перекладу, в багатьох випадках допущено помилки різного характеру і порушені методику перекладу або редагування текстів.
0	0	Робота не виконувалася
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: ДФН – 7 занять по 3 бали = 21 бал / ЗФН – 3 занятті по 6 балів = 18 балів		

Письмовий залік та екзаме́н передбачає виконання тестових завдань з лекційного матеріалу та перекладацький аналіз / редагування науково-технічного тексту

Підсумковий контроль (тест)	Критерії оцінювання
9 - 10	1. Студент виконав всі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Студент виконував контрольний тест за графіком. 3. Якість виконання контрольного тесту висока. 4. Студент проявив творчий підхід при виконанні контрольних завдань
5 - 9	1. Студент виконав всі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Студент виконував контрольний тест за графіком. 3. Якість виконання контрольного тесту достатня. 4. Студент не проявив творчий підхід при виконанні контрольних завдань
1 - 4	1. Студент виконав всі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Студент виконував контрольний тест не за графіком. 3. Якість виконання контрольного тесту не задовільна. 4. Студент не проявив творчий підхід при виконанні контрольних завдань
0	1. Студент не виконав всі завдання підсумкового контролю (контрольного тесту). 2. Студент не виконував контрольний тест за графіком. 3. Якість виконання контрольного тесту не задовільна.
	Максимальна кількість балів - 10

Практичне завдання на іспиті	Критерії оцінювання
10-9	Повне розуміння запропонованого тексту, визначення основних труднощів перекладу, адекватний переклад тексту з дотриманням норм сучасної орфографії і правил граматики української мови, використання широкого набору мовних засобів з урахуванням їх парадигмічних та синтагматичних зв'язків. Допускається 1-2 незначні помилки, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.
8-7	Повне розуміння запропонованого тексту, визначення основних труднощів, адекватний переклад тексту з дотриманням норм сучасної орфографії і правил граматики української мови, правильне використання мовних засобів з урахуванням їх парадигмічних та синтагматичних зв'язків. Перекладу визначені частково,

	Допускається 3-4 незначні помилки, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.
6-5	Неповне розуміння запропонованого тексту, основні труднощі перекладу, переклад тексту не повністю відповідає нормам сучасної орфографії і правил граматики української мови, використанню мовних засобів не враховує парадигмічні та синтагматичних зв'язки. Допускається 5 незначних помилок, лексичного, граматичного або стилістичного характеру.
4-3	Часткове розуміння запропонованого тексту, основні труднощі перекладу не визначені, переклад тексту частково відповідає нормам сучасної орфографії та правилам граматики української мови, мовні засоби використані без урахування парадигматичних та синтагматичних зв'язків. Наявність більш 6 мовних помилок.
2-1	Часткове розуміння запропонованого тексту, основні труднощі перекладу не визначені, переклад тексту не відповідає нормам сучасної української мови, мовні засоби використані неправильно. Наявність багатьох мовних помилок.
0	Практичне завдання не виконано
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми 10 балів	

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %		100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	ДФН	15	13	11	9	8	6	4	3	2	1
	ЗФН	20	18	16	14	12	10	8	6	4	1

Форма контролю		Максимальна кількість балів	
		Денна форма	Заочна форма
Участь у лекційних заняттях		7x2 бали = 14 балів	3x4 бали = 12 балів
Складання глосарію		11 балів	10 балів
Круглий стіл		5 балів	5 балів
Відповіді на практичних заняттях		7x2 бали = 14 балів	3x4 бали = 12 балів
Перекладацькі завдання		7x3 бали = 21 бал	3x6 бали = 18 балів
Поточний модульний контроль		15 балів	20 балів
Підсумковий контроль (залік/екзамен)	Тест	10 балів	10 балів
	Практичне завдання	10 балів	10 балів
Всього		100 балів	100 балів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
Модуль 1	Т1	Участь у лекційному занятті	2	Участь у лекційному занятті	5
		Усна відповідь на практичних заняттях	2	Відповідь на практичних заняттях	4
		Виконання перекладацьких завдань	3	Виконання перекладацьких завдань	6
	Т2	Участь у лекційному занятті	2		
		Усна відповідь на практичних заняттях	2	Самостійне опрацювання теми	
		Виконання перекладацьких завдань	3		
Т3	Участь у лекційному занятті	2			
	Усна відповідь на практичних	2	Відповіді на практичних заняттях	4	

		заняттях						
		Виконання перекладацьких завдань		3	Виконання перекладацьких завдань		6	
	Т4	Участь у лекційному занятті		2				
		Усна відповіді на практичних заняттях		2				
		Виконання перекладацьких завдань		3				
	Т5	Участь у лекційному занятті		2	Участь у лекційному занятті		5	
		Усна відповіді на практичних заняттях		2				
		Виконання перекладацьких завдань		3				
	Т6	Участь у лекційному занятті		2	Участь у лекційному занятті		5	
		Усна відповіді на практичних заняттях		2				
		Виконання перекладацьких завдань		3				
	Т7	Участь у лекційному занятті		2				
		Усна відповіді на практичних заняттях		2	Усна відповіді на практичних заняттях		4	
		Виконання перекладацьких завдань		3	Виконання перекладацьких завдань		6	
ПМК	Круглий стіл		5	Круглий стіл			5	
	Глосарій		11	Глосарій			10	
	МКР № 1		15	МКР № 1			20	
Підсумковий контроль	залік	Тест		10	залік	Тест		10
		Практичне завдання		10		Практичне завдання		10
	Всього		100	Всього			100	
Модуль 2	Т8	Участь у лекційному занятті		2	Участь у лекційному занятті		5	
		Усна відповіді на практичних заняттях		2				
		Виконання перекладацьких завдань		3				
	Т9	Участь у лекційному занятті		2				
		Усна відповіді на практичних заняттях		2	Усна відповіді на практичних заняттях		4	
		Виконання перекладацьких завдань		3	Виконання перекладацьких завдань		6	
	Т10	Участь у лекційному занятті		2				
		Усна відповіді на практичних заняттях		2	Усна відповіді на практичних заняттях		4	
		Виконання перекладацьких завдань		3	Виконання перекладацьких завдань		6	
	Т11	Участь у лекційному занятті		2				
		Усна відповіді на практичних заняттях		2	Усна відповіді на практичних заняттях		4	

		Виконання перекладацьких завдань	3	Виконання перекладацьких завдань	6	
	T12	Участь у лекційному занятті	2	Участь у лекційному занятті	5	
		Усна відповіді на практичних заняттях	2			
		Виконання перекладацьких завдань	3			
	T13	Участь у лекційному занятті	2	Самостійне опрацювання теми		
		Усна відповіді на практичних заняттях	2			
		Виконання перекладацьких завдань	3			
	T14	Участь у лекційному занятті	2	Участь у лекційному занятті	5	
		Усна відповіді на практичних заняттях	2			
		Виконання перекладацьких завдань	3			
ПМК	Круглий стіл		5	Круглий стіл	5	
	Глосарій		11	Глосарій	10	
	МКР № 1		15	МКР № 1	20	
Підсумковий контроль	Іспит	Тест	10	Іспит	Тест	10
		Практичне завдання	10		Практичне завдання	10
Всього			100	Всього		100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів інтернет-мережа, бібліотечні, програмні.

Серед них: інтернет-ресурси, періодичні видання, тези та матеріали наукових конференцій.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання довідників.

Наочні засоби:

1. зразки друкованих медіа джерел, схематизованих навчальних матеріалів;
2. таблиці і схеми, інфографіка за темами занять.

Технічні засоби:

1. мультимедійний проектор для демонстрації слайдів;
2. ноутбук чи інший комп'ютерний пристрій з програмним забезпеченням Word, спеціалізованим програмним забезпеченням CAT (Computer-aided Translation).

Методичне забезпечення:

1. підручники та навчальні посібники вітчизняних та закордонних авторів для підготовки до лекцій та практичних занять;
2. конспекти лекцій з планом, ключовими словами та питаннями для контролю;
3. методичні рекомендації для самостійної роботи з перекладу науково-технічних текстів;
4. картки з тестами множинного вибору для проведення поточного контролю з теми лекції або практичного заняття;
5. картки з завданнями практичного та теоретичного характеру для проведення МКР;
6. картки з завданнями практичного характеру для отримання додаткових балів.

10. Рекомендовані джерела інформації

Базова література для лекційного курсу

1. Бондаренко К.Л., Бондаренко О.С. Зіставна лексикологія (гендерний та соціолінгвістичний аспекти). Навчальний посібник для студентів факультеті іноземних мов. - Вінниця: "Нова книга", 2011. -168 с.
2. Верба Л.Г. Порівняльна лексикологія англійської та української мов (посібник для перекладацьких відділень). - Вінниця: "Нова книга", 2006. - 160 с.
3. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. - Вінниця: "Нова книга", 2010. - 224с.
4. Зарицький М.С. Актуальні проблеми українського термінознавства. - Київ: "Політехніка", 2004. - 128 с.
5. Рецкер Я.И. Теория перевода и переводческая практика. Очерки лингвистической теории перевода. -М.: Р.Валент, 2010. - 240 с.
6. Філіппова Н.М. Загальне термінознавство: навчальний посібник. - Миколаїв: НУК, 2020. - 224 с.
7. Catford J.C. Linguistic theory of translation. An essay in applied linguistics. - London: Oxford University Press, 2011. -212 p.
8. Wright S.E., Wright L.D. Scientific and technical translation. - N.Y.: John Benjamin's Publishing Company, 2012. - 306 p.

Базова література для практичних занять

1. Карабан В.І., Переклад англійської мови і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. – Вінниця: «Нова книга», 2004. – 576 с.
2. Корунець І.В. Theory and Practice of Translation / Вінниця: Нова Книга, 2000. – 448 с.
3. Шаманова Н.Є. Мочалова Н.С. Методичні вказівки для самостійної роботи з теорії і практики науково-технічного перекладу / Миколаїв: НУК, 2011. – 87с.
4. The Wonderworld of Translation through the Wonderworld of Engineering: Навчальний посібник по перекладу з англійської мови на українську.–Миколаїв: УДМЕУ, 2004. –148 с.

Допоміжна

1. Швачко С.О., Квантитативні одиниці англійської мови: перекладацькі аспекти. – Посібник. – Вінниця: «Нова книга», 2008. – 128 с.
2. Д'яков А.С., Кияк Т.Р. Основи термінотворення. – Київ: Видавничий дім «КМ Academia», 2000 – 218с.
3. Карабан В.І., Мейс Дж., Переклад з української мови на англійську мову. Навчальний посібник – довідник для студентів вищих закладів освіти. – Вінниця: «Нова книга», 2003.– 608 с.
4. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства. – Вінниця: «Нова книга»,2008. – 512 с.
5. Чередниченко О. Про мову і переклад. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
6. Miram G. Translation Algorithms. – Kyiv: "Tvim inter", 1998. – 175 p.
7. Miram G., Daineko V. et al. Basic Translation. – Kuiv: Elga, Nika-Center, 2003. – 240 p.

12. Інформаційні ресурси

<http://www.philology.ru/linguistics1.htm>

<http://www.philology.ru/linguistics3.htm>

<http://www.e-lingvo.net>

Розробники:

кандидат філологічних наук, доцент, професор НУК кафедри прикладної лінгвістики
Філіппова Ніна Михайлівна та старший викладач кафедри прикладної лінгвістики
Шаманова Наталія Євгенівна.

 Ніні Філіппова
 Наталія Шаманова
підпис